

Rosnący udział cudzoziemców, w tym Ukraińców, na wielkopolskim rynku pracy a działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu

WUP Poznań Data publikacji: 09.11.2017

Zatrudnianie na podstawie oświadczeń pracodawców funkcjonuje od 2007 roku. Ta uproszczona procedura dotyczy obywateli sześciu państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy. Mogą oni przyjechać do pracy na 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy. Po Mazowszu i Dolnym Śląsku Wielkopolska zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem liczby cudzoziemskich pracowników. Jeśli chodzi o powiaty, w regionie przoduje pod tym względem powiat poznański, kaliski, ostrowski, wolsztyński, kępiński, średzki i jarociński. Najmniej cudzoziemców pracuje w kolskim i słupeckim. Zatrudniani są przy pracach prostych, jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy usług i sprzedawcy. Coraz więcej cudzoziemców zgłaszanych jest do ubezpieczeń społecznych. W 2016 r. w ZUS ubezpieczono prawie 21,5 tys. cudzoziemców, z tego blisko 16 tys. Ukraińców.

Obywatele Ukrainy stanowią najliczniejszą grupę narodową, która skorzystała z możliwości zatrudnienia w Wielkopolsce. Na terenie regionu obserwuje się rosnące zapotrzebowanie na pracę – powiatowe urzędy pracy rejestrują wyraźnie większą liczbę ofert składanych przez pracodawców, w tym także ofert skierowanych do cudzoziemców. Z analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu wynika, że w 2016 r. do wielkopolskich urzędów pracy wpłynęły ponad 123 tysiące oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy, dla porównania w 2013 r. było ich niecałe 11 tys. Do końca września 2017 r. zarejestrowano już prawie 139 tys. oświadczeń.

Obywatele	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 styczeń- wrzesień
Białorusi	115	208	313	1 275	3266
Rosji	61	50	118	260	315
Ukrainy	10 780	21 028	57 665	123 197	132 352
Mołdawii	516	453	333	1 962	1 938
Gruzji	241	215	101	156	814
Armenii	-	33	98	122	102
Ogółem	11 713	21 987	58 628	126 972	138 787

Drugim sposobem zatrudniania cudzoziemców jest zezwolenie na pracę, wydawane przez Wojewodę Wielkopolskiego. System ten dotyczy osób, które najczęściej zainteresowane są dłuższym okresem zatrudnienia lub które wiążą z Polską nadzieję, jako centrum interesów życiowych dla siebie i swoich rodzin. Procedura związana z uzyskaniem zezwolenia na pracę jest bardziej złożona, wymagająca spełnienia dodatkowych kryteriów odnoszących się do sytuacji na lokalnym rynku pracy. Dotyczy to np. osób o wyższych kwalifikacjach i kompetencjach.

Wielkopolska od 2013 r. zajmuje czołowe miejsce w rankingu regionów cieszących się zainteresowaniem obcokrajowców, chcących podjąć pracę zarobkową. Województwo wielkopolskie w 2013 roku zajmowało trzecie miejsce w Polsce pod względem wydawania zezwoleń na pracę dla cudzoziemców. W 2014 r. było już drugie, w 2015 i 2016 – czwarte. Liczba wydanych w 2016 r. w Wielkopolsce zezwoleń w porównaniu do roku 2015 wzrosła trzykrotnie, co obrazuje poniższa tabela:

	2013	2014	2015	2016
Liczba wydanych				

zezwoleń na pracę	2 432	2 705	3 608	10 231
-------------------	-------	-------	-------	--------

W roku 2013 obywatele Ukrainy stanowili 61,3% wszystkich cudzoziemców, którzy w Wielkopolsce wnioskowali o zezwolenia na pracę, w roku 2014 było ich już 69,2%, w roku 2015 80,3%, a w 2016 r. 90,3%.

Zmiany w rejestracji oświadczeń dla cudzoziemców

Od 1 września 2017 r. powiatowe urzędy pracy nie rejestrują już oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi przewidujących wykonywanie pracy przez cudzoziemca po dniu 31 grudnia 2018 r. Jednak wnioski o wydanie wizy w związku z rejestracją oświadczenia będą rozpatrywane na dotychczasowych zasadach, jeśli zostaną złożone przed 31 października 2018 r.

Jest to związane ze zmianą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. **Od 1 stycznia 2018 r. oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi będą rejestrowane tylko w przypadku prac niesezonowych. Jednocześnie będzie możliwość ubiegania się o wydanie zezwolenia na pracę sezonową** (do 9 miesięcy w roku kalendarzowym). Nadal sprawy te będą prowadziły powiatowe urzędy pracy. Celem zmian jest dostosowanie przepisów krajowych do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego, ograniczenie nadużyć związanych z funkcjonowaniem dotychczasowego systemu oświadczeń, zabezpieczenie praw zatrudnionych cudzoziemców (np. zapewnienie minimalnego i porównywalnego wynagrodzenia, tłumaczenie umów na język zrozumiały dla cudzoziemca).

Wprowadza się **nowe typy zezwolenia na pracę sezonową**. Będą one wydawane przez Starostę Powiatu. Obywatele Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy będą mieli dostęp do zatrudnienia na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (dotychczasowego oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy) oraz w uproszczony sposób na podstawie zezwolenia na pracę sezonową. Wprowadza się opłatę w wysokości 30 zł za wydanie zezwolenia na pracę sezonową i oświadczenia powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Wprowadzony zostanie nowy system teleinformatyczny dotyczący cudzoziemców. Dostęp do niego będą mieli minister właściwy ds. pracy, wojewodowie, starostowie (powiatowe urzędy pracy), konsulowie, Urząd ds. Cudzoziemców, Państwowa Inspekcja Pracy, Straż Graniczna, Policja.

Działania WUP w Poznaniu

Aby efektywnie móc wspierać rynek pracy Wojewódzki Urząd Pracy stworzył zakładkę na swojej stronie internetowej poświęconą zagadnieniom związanym z pobytem i podejmowaniem zatrudnienia przez cudzoziemców <http://wuppoznan.praca.gov.pl/cudzoziemcy> 30 maja 2017 r. WUP w Poznaniu zorganizował konferencję „Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy”. Przybyli na nią wszyscy, w których obszarze zainteresowania pozostają pracujący cudzoziemcy. Swoje wystąpienia mieli przedstawiciele urzędów pracy, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Państwowej Inspekcji Pracy, organizacji pozarządowych zajmujących się cudzoziemcami, głos zabrali także pracownicy z Ukrainy.

WUP w Poznaniu na koniec czerwca 2017 r. poprosił powiatowe urzędy pracy o informację, z jakich obwodów przybywa największa liczba ukraińskich pracowników na podstawie oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy. W jednej czwartej oświadczeń pracodawcy nie wskazali obwodu zamieszkania. Z pozostałych oświadczeń wynika, że grupa migracyjna w Wielkopolsce w znaczącej ilości pochodzi z zachodnich obwodów Ukrainy: iwano-frankowskiego (11 429), lwowskiego (9 074) oraz tarnopolskiego (7 155).

Biorąc pod uwagę największe ośrodki w regionie, gdzie na podstawie oświadczeń pracują Ukraińcy, tj. Ostrów Wielkopolski, Kalisz, oraz Poznań, ich obwody pochodzenia znacznie się różnią. Do Ostrowa Wlkp. przyjeżdżają głównie pracownicy z obwodów: lwowskiego, zakarpackiego oraz tarnopolskiego, do Kalisza z obwodów: tarnopolskiego, lwowskiego i iwano-frankowskiego, a do Poznania z obwodów:

02.05.2024 Rosnący udział cudzoziemców, w tym Ukraińców, na wielkopolskim rynku pracy a działania

iwano-frankowskiego, winnickiego i lwowskiego. Najmniej pracowników pochodzi ze wschodnich obwodów: ługańskiego, donieckiego, mikołajowskiego i chersońskiego.